

ТЕМА 2:

ВИДОВЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН АНАЛИЗ

1. Понятие за показател

Показател е това, по което може да се съди за състоянието или развитието, хода на нещо.

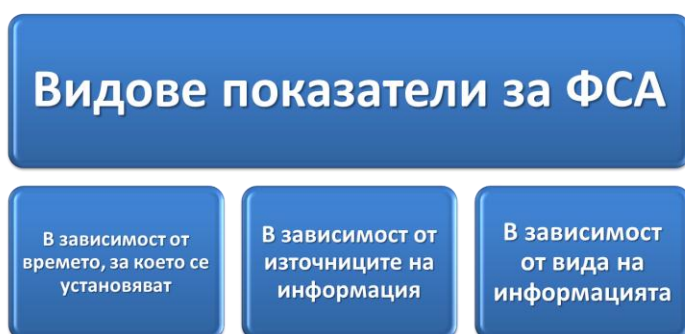
Показателите за финансово-счетоводен анализ предоставят информация, на основата на която се оценяват състоянието и динамиката на съответния бизнес.

Финансовите показатели са не само елемент на общия диагностичен анализ, но и основа за прогнозиране на бъдещето.

Основните показатели за ФСА, се изчисляват въз основа на счетоводната информация, характеризираща финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Показателите за финансово състояние са количествени характеристики на елементите от финансовото състояние и се явяват резултати на финансово-счетоводния анализ. Показателите са коефициенти или проценти.

2. Класификация на показателите за финансово-счетоводен анализ

2.1. В зависимост от времето, за което се установяват:

1. **Показатели за годишен период**, т.е. информацията се отнася до годишната дейност на фирмата.

2. **Показатели за тримесечен период**, т.е. информацията, която дават се отнася до тримесечната дейност на фирмата.

Изборът на единия или другия период дава отражение върху крайните резултати от анализа.

Тримесечните данни съдържат информация от три компонента:

1. **Тренд компонент**, изразяващ общата тенденция в икономическото и финансовото развитие на фирмата или както се казва, тренд - цикъл.

2. **Сезонен компонент**, изразяващ измененията във връзка със сезонни обстоятелства.

3. **Случаен компонент**. В тримесечните данни случайният компонент може да е значителен, което да доведе до чувствителни изменения във финансовите показатели.

В зависимост от нуждите на бизнеса могат да бъдат конструирани и показатели с друг времеви период. Например:

- Месечни показатели;
- Шестмесечни показатели;
- Деветмесечни показатели и др.

2.2. В зависимост от източниците на информация се разграничават:

• Показатели, определени въз основа на информация от **счетоводния баланс**.

• Показатели, определени въз основа на информация от **отчета за приходите и разходите**.

• Показатели, определени въз основа на информация от **отчета за паричния поток**.

• Показатели, определени въз основа на информация от **Приложението към Годишния счетоводен отчет**.

• Показатели, определени въз основа на информация от **различни източници**.

2.3. В зависимост от вида на информацията, която се сравнява и оценява в хода на ФСА се различават:

1. Показатели за рентабилност
2. Показатели за ефективност
3. Показатели за ликвидност
4. Показатели за финансова автономност
5. Показатели за обръщаемост на МЗ
6. Показатели за вземанията и задълженията
7. Показатели за динамика
8. Показатели за структура

Влияние върху финансовите показатели оказват правилата за водене на счетоводството.

Например от съществено значение са кои са избраните от фирмата методи за:

- оценяване на материалните запаси при тяхното изразходване и
- за амортизиране на ДА.

Различните методи водят до различни разходи по дейността, и оттам до различен краен резултат.

Финансовите показатели зависят и от начина на определяне на финансовата и счетоводната печалба. Счетоводната печалба се определя от счетоводните операции - от разликата между дебитните и кредитните обороти по сметка 123 «ПЕЧАЛБИ И ЗАГУБИ ЗА ТЕКУЩАТА ГОДИНА».

Инфлационните процеси, особено когато са интензивни, също се отразяват върху финансовите резултати. За да се изчисти деформиращото влияние на инфлацията върху финансово-икономическия резултат, е необходимо да се ПРЕОЦЕНЯТ всички АКТИВИ и ПАСИВИ.

Финансовото състояние на фирмата е интегрален израз на нейното комплексно функциониране. Интерпретирането на финансовите показатели трябва да бъде задълбочено. Сам по себе си нито един показател не е "добър" или "лош". Показателите трябва да се разглеждат комплексно, като се съобразяваме с техния тип.

Реалността на финансовите показатели зависи от верността на информационните източници на анализа - баланса на фирмата, отчета за приходите и разходите, счетоводните справки и други.

Показателите сами по себе си не могат да дадат директна оценка за състоянието на фирмата, а само посочват областите, които трябва да бъдат обект на особено внимание. Показателите не са в състояние да кажат защо става нещо. Когато се забележат изменения и отклонения във финансовите показатели, трябва да се търсят причините и да се разкрие скритата истина за едно или друго състояние.